Ankenævnet *for* Forsikring

Den 15. maj 2019 blev i sag nr. 93117:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Danica Pensionsforsikring A/S
Postboks 100
0900 København V

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordninger med forsikring ved tab af erhvervsevne. Klageren har i klageskema af 18/112018 til nævnet blandt andet anført:

> "**Kort redegørelse for sagen**
> Gentagne afslag på ansøgning af 'tab af erhvervsevne'. Godkendt til Flexjob, siden 2012, antal arbejdstimer nedjusteret fra 20 timer til nuværende 10 timer ugentlig. Arbejdsevnen er nedsat grundet min grundsygdom, diagnosticeret marts 1994, et grundlæggende symptom til sygdommen er nedsat lungekapacitet og øget træthed. Trætheden medfører dagligt øget behov for hvile og søvn, derfor ikke muligt at ændre eller øge arbejdsevnen i forbindelse med evt. erhvervsskift.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Udbetaling og præmie fritagelse fra forsikringen."

Af klagerens brev af 25/9 2018 til selskabet fremgår det blandt andet:

> "Mit nuværende job, kan ikke tage flere skånehensyn, end det allerede gør. Jeg har ikke kræfter til mere end 10 timers ugentligt arbejde, uanset om det er administrativt arbejde eller [nuværende job], da jeg udtrættes på grund af min kroniske … lungesygdom. Se venligst tidligere fremsendte udtalelse fra egen læge … 25/09/17 *'Kan ikke holde til de 15-20 timer vi skrev i specifik attest i maj. Vurderes til at ligge mellem 10-12 timer. Det er han reele arbejdstid pt, når man trækker transport til og fra hjemme fra'* – af erklæringen fremgår det meget tydeligt, at min arbejdsevne ligger på 10-12 timer ugentlig.
>
> Jeg blev diagnosticeret med kronisk [lungesygdom] tilbage i 1994, hvilket giver mig symptomer I form af åndenød både ved hvile og især ved fysisk aktivitet. Tilbage i 2017 var min lungekapacitet

nede på ca. 50% målt på alle parametrene. Sygdommen giver øget træthed, jeg har brug for 8-9 timers søvn om natten, samt et hvil midt på dagen af 1-2 timers varighed for at føle mig udhvilet. (Speciallægeerklæring af … dateret den 24. august 2011)

For mig at se, vil et administrativt arbejde være langt mere udtrættende, end mit nuværende job med [arbejde] med 30 års erfaring. Jeg synes derfor, at jeres beslutning ikke er korrekt. Som jeg selv skriver *'Mit arbejde kræver ingen fysiske udfordringer'* og du skriver *'[...] Frigjort fra de tungeste løft [...]',* jeg er blevet frigjort fra ALLE løft. ... går selv ind og ud af [køretøj] og jeg hjælper dem ikke på nogen måde.

Et nyt administrativt betonet arbejde vil ikke kunne tage samme skånehensyn, som jeg har brug for. Jeg vil ikke kunne holde til at sidde på en kontorstol på ca. ½ tid, fordi jeg efter længere tid udtrættes i ryggen. Et administrativt job vil ikke øge min arbejdsevne, da min arbejdstid stadig kun ligger på 10-12 timer, som det fremkommer af lægeattesten den 25/09/17.

Jeg er diagnosticeret med en biopolar lidelse, som jeg er i medicinsk behandling for. Et eventuelt erhvervsskifte vil være en væsentlig stressfaktor, som påvirker symptomerne. Se venligst LÆ 135 dateret 29/05/17 af praktiserende læge … '[...] Psykisk belastning stress og press med tanke op den maniodepressive lidelse [...]' "

Selskabet har i brev af 11/12 2018 til nævnet blandt andet oplyst:

"Sagen omhandler, hvorvidt klagerens generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Ankenævnet har taget stilling til den samme problemstilling i AK 88.612.

I AK 88.612 blev det afgjort, at klageren – allerede fordi hans økonomiske erhvervsevne ikke var nedsat med 50 % – ikke havde ret til løbende ydelse og præmiefritagelse for så vidt angår aftale …15. Der foreligger ikke oplysninger om ændrede lønforhold, og der er derfor ikke grundlag for at ændre afgørelsen.

For så vidt angår aftale …73, hvor klageren ved uændrede flekslønforhold fortsat opfylder den økonomiske erhvervsevnetabsbetingelse, afgjorde nævnet i AK 88.612, at klageren ikke opfyldte den helbredsmæssige betingelse, idet klagerens helbredsmæssige erhvervsevne ikke vurderedes nedsat med mindst 66 2/3 %.

Klageren ønsker sit helbredsmæssige erhvervsevnetab revurderet.

Selskabets interne klageråd har med brev af 26. juni 2018, **Bilag A**, fastholdt afgørelsen, og der henvises til den i bilaget anførte begrundelse. Udover den af klageren fremlagte korte erklæring fra egen læge af 29. marts 2017, har bedømmelsesgrundlaget været journaloversigt fra … Kommune fra 13. december 2016 til 2. november 2017, **Bilag B**, og en på selskabets foranledning indhentet ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 22. marts 2018, **Bilag C**.

Der er intet lægeligt nyt i sagen. Det eneste nye herudover er, at klageren formelt har valgt at nedsætte sin tid i fleksjobbet fra 12 til 10 ugentlige timer. Som nævnt i Bilag A og C er der ingen

bagvedliggende helbredsmæssig sammenhæng, og det fremgår tværtimod, at klageren kan arbejde flere timer, hvis han 'bare kan få lov at afspadsere dem ugen efter'."

Af selskabets brev af 26/6 2018 til klageren fremgår det blandt andet:

"Afgørelse
Klagerådet fastholder, at din helbredsmæssige erhvervsevne fortsat ikke er nedsat med mindst 2/3. Du er således ikke berettiget til udbetaling præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne på aftale …73.

Begrundelse for tab af erhvervsevnevurderingen
For at være berettiget til ydelser ved tab af erhvervsevne (TAE), skal du såvel opfylde en økonomisk og en helbredsmæssig betingelse.

Allerede fordi du inklussive dit offentlige fleksjobtilskud tjener mere en halvdelen af, hvad en tilsvarende rask person som dig tjener, er du for tiden ikke dækningsberettiget efter aftale …15. Klagerådet er gået ud fra, at du er enig heri, men afgørelsen vil ikke blive ændret, hvis du alligevel måtte vælge at påklage dette spørgsmål.

Fsv angår aftale …73 tæller fleksjobtilskuddet efter forsikringsbetingelserne ikke med i beregningen af, hvad du tjener. Med dit nuværende fleksjob opfylder du dermed den økonomiske TAE-betingelse, idet du – uden indregning af det offentlige flekstilskud – tjener mindre end 1/3 af, hvad en tilsvarende rask person som dig tjener.

Det du klager over, er at selskabet ikke har fundet, at du helbredsmæssigt har et erhvervsevnetab, der udgør 2/3 eller mere.

Vurderingen af dine erhvervsmuligheder skal ske i forhold til alle erhverv, som man med rimelighed kan forlange, at du skal påtage dig – også selv om et sådan arbejde forudsætter en vis omskoling. Det er klagerådets opfattelse, at dit aktuelle job som … – selv efter at du er frigjort for de tungeste løft af … mv – ikke indeholder tilstrækkelige skånehensyn, og at du i et mere administrativt betonet arbejde vil kunne arbejde på ca. halv tid.

Selskabets eksterne speciallægekonsulent har i et notat af 4. april 2018 bl.a. skrevet følgende:

Ortodædkirurgisk speciallægeerklæring modtaget.
Intet nyt lægeligt siden forsikrede blev vurderet i ortopædkirurgisk ambulatorium.
Han er stiv i ryg og hofter – men har ikke deciderede smerter i hverken ryg eller hofteled.
Ingen behandling – og der står intet om smertemedicin.
Tilstanden må vurderes stationær.
Han blev maj 2017 vurderet til at have en erhvervsevne på 15-20 timer om ugen, og ved kommunal opfølgning 24. oktober 2017 står der intet, der taler imod dette.
Arbejdstiden er så blevet sat ned til 12 eller 10 timer om ugen? – men der er ingen lægelig dokumentation herfor.

Klagerådet finder på denne baggrund ikke, at der er indtruffet helbredsmæssig forværrelse, der kan begrunde, at du ikke fortsat har den resterhvervsevne på 15-20 ugentlige timer, som din egen læge i maj 2017 har tilkendegivet, at du er i besiddelse af. Det er ikke dokumentation for forvær-

relse, at du vælger at gå ned i tid i den [job], der dybest set er lidt for hård for dig. Du har heller ikke opsøgt lægehjælp vedrørende en mulig helbredsforværrelse efter maj 2017.

Klagerådet har også tillagt det vægt, at du overfor jobcentret i oktober 2017 har tilkendegivet, at du godt kan arbejde mere end 12 timer som [job], hvis du kan afspadsere overarbejdstimerne ugen efter. Det er imidlertid vanskeligt at finde en helbredsmæssig begrundelse for, at du skulle have behov for at afspadsere ugen efter."

I en specifik helbredsattest af 29/5 2017 har klagerens praktiserende læge blandt andet noteret:

"**A. Sygehistorie og igangværende behandling**
Kendt [lungesygdom] siden 1994. Var stakåndet og havde lufthunger og fik stillet diagnosen ved biopsi. Var i prednisolon bhandling. Efterfølgende været stabil, men med svært nedsat lungekapacitet, kun ca 50% på all parametre.
Er disponeret til maniodepressiv sygdom og fik diagnosen for ca 15 år siden (inden han kom hertil lægehuset) Han er set i distrikts psykiatrien i 2004 hvor man holdt fast i den daværende medicin, og han har siden da været helt stabil. Får valproat som er et anti epileptisk middel med god virkning på stemningssvingninger.

Aktuelt er største begrænsning tændesmerter.
Har en deformitet af overgangen mellem thorakalryg og tænderyggen. Der er belængde forskel.
Har det sidste års tid haft tiltagende lænderygsproblemer. Kan ikke bukke sig ned på arbejde og fastspænde ... Må lirke sig ned med arme og ben i akavet stillinger. Selve kørestillingen med godt indstillet sæde er ikke det store problem.
Funktionsevnen er på virket i form af antal timer selv med godt indstillet sæde, kan vel holde til en 20 timers rent … arbejde. Største problem er ryg belastende arbejde, bukke sig ned, samle op, løfte og skubbe, hvilket er stort set umuligt for ham. Kort gang distance og skal have mulighed for sidde ned ved behov.

Ryg problemerne er stationærer, har være til vurdering i ortopædkirurgisk regi mhp om evt hofteoperation kunne bedre tilstanden. Vurdeing var at det skyldes rygdeformiteten, hvor der ingen behandlingsmuligheder er.
Prognosen er stationær med langsom forværring ved udvikling af mere slidgigt med liden.
Der er skåne hensyn for ryggen. Ikke rygbelastende arbejde, ikke arbejde hvor han skal bøje ryggen.
Ingen løft skub etc.
Antal timer ca 15-20 timer
psyksik belastning stress og press med tanke op den maniodepressive lidelse
Ikke arbejde i røg eller støvfuldte omgivelser.
…
D. Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)
Der er en klar begrænsning i type af job han kan påtage sig. Alt rygbelastende arbejde er udelukket. Det er efterhånden svære og svære for ham at passe aktuelle … arbejde grundet arbejdet med at fastspænde … i gulvniveau. Selve kørselen har han ikke-problemer med."

5. 93117

Af en kommunal journaloversigt af fremgår det blandt andet:

"**Samtale gennemført**
…
Hændelsesdato: 24-10-2017
…
Der er indberettet følgende supplerende oplysninger i forbindelse med samtalen:
Beskrivelse og vurdering:
[Klageren] er visiteret til fleksjob d. 23/05/12
…
Skånehensyn:
- Nedsat arbejdstid (20 timer pr. uge med restitutionsdage)
- Undgå fysisk belastende opgaver
- Korte gangdistancer
- Ikke rygbelastende opgaver
- Ikke bøje ryggen, ingen løft, skub osv.

GHA indhentet i 2017, læge siger nedsat arbejdstid 15-20 timer, undgå psykisk belastning og undgå røg og støvfyldte omgivelser.

[Klageren] er ansat ved … d. 12/05/15 som …. Han har i dag en fremmødt arbejdstid på 12 timer pr. uge med en effektivitet på 7,5 timer.

Følgende er registreret under de 5 opmærksomhedspunkter:
Eget arbejdsmarkedsperspektiv:
…
Han fortæller om arbejdstiden, at den netop er sat ned til 12 timer om ugen. Han tænker, at der måske ind i mellem er en uge med ekstra timer, men det gør ham ikke så meget, hvis han så bare kan få lov at afspadsere dem ugen efter, så han kan hvile ud igen. Så længe det ikke fast er flere timer hver uge, så er det helt okay med ham.
[Klageren] trives godt på arbejdspladsen.

Helbred:
[Klageren] fortæller, at han har dårlige knæ. Han tager ikke smertestillende for hverken ryg eller knæ, kun Panodil efter behov.
Han tager ingen medicin for lungelidelsen, han syntes der var for mange bivirkninger.
Han er i medicinsk behandling for maniodepression, han får piller før sengetid. Han er lidt i tvivl om det virker korrekt, men det er tjekket af lægerne og de mener ikke der er behov for justering af medicinen.
…
FLJ – *Ændring af fleksjobansættelse*
…
Hændelsesdato: 25-09-2017 **NY AFTALE**

Startdato for ny aftale
17.10.17

Ugentlig fremmødetid:
12 timer

…
Intensitet:
7,50 timer
…
Andet:
[Klageren] havde efter en samtale med [arbejdsgiver] aftalt, at gå ned i tid. Dette var pga. at [klageren] det sidste halve års tid har haft sværere ved at klare arbejdsopgaverne samt øget smerter.
…
Telefonisk kontakt
…
Hændelsesdato: 22-06-2017
u.t. har d.d. ringet og informeret [klageren] om hvad der står skrevet i den specifikke helbredsattest.
[Klageren] blev ked af dette og ville gerne blive på arbejdspladsen, da han ikke tror, at han vil finde sig et andet arbejde og vil stå alene ift. at være jobsøgende.
U.t. forsikrede [klageren] om, at han ikke vil komme til at stå alene om at være jobsøgende men, at det er helt op til [klageren] om han ønsker at fortsætte ansættelsen, på trods af hvad lægen har skrevet eller om han ønsker at sige arbejdet op.
[Klageren] oplyser, at han vil fortsætte i arbejdet indtil, han ikke kan klare mere.

U.t. informeret [klageren] om, at u.t. kunne ringe til arbejdsgiver … og få sat et møde i stand ift. at diskuter mulige nye opgaver. [Klageren] svarer, at nye arbejdsopgaver ikke er en mulighed.
…
Opringning fra [Klageren]
…
Hændelsesdato: 08-05-2017
[Klageren] ringede fredag d.05.05.17 og spurgte indtil muligheden for hjælp til at finde et nyt arbejde. U.t. gjorde [klageren] opmærksom på, at dette ikke var muligt, da han allerede var i arbejde og selv skulle finde et arbejde. Grunden til at [klageren] ønskede at finde et nyt arbejde er, at han ikke kan holde til læsning af kørestole længere. Hans egen læge vil sygemelde ham, men dette ønskede [klageren] ikke."

I en ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 22/3 2018 er det blandt andet anført:

"**Nuværende:**

Debut og forløb:
Skadelidte har i barnealderen fået konstateret sammenvoksning af den nedre brysthvirvel og den øverste lændehvirvel. Skadelidte har gennem livet lært at leve med denne ryg, og har indordnet sig efter dette. Har ikke rigtig bemærket den, før sin voksen-karriere. I forbindelse med sit job som …, i en stor [køretøj], hvor han kører med …, har han problemer med at spænde stropper omkring …, for at sikre … i bussen. Har svært ved at komme ned til gulvet. I denne periode begynder han for første gang, at mærke til sin ryg, og generne der kommer herfra. Disse rygsmerter samt hans konstaterede [lungesygdom] fra 1994 gør, at han bliver fleksjobber fra maj 2012 med 20 timer ugentligt. Fortsætter med at arbejde som … indtil starten af 2016, hvor han går ned på 18 timer ugentligt, og indtil foråret 2017 ned på 12 timer ugentligt. Skadelidte er netop ansat i et nyt job med 10 timer ugentligt som … . Starter med dette 05-03-2018.

7. 93117

Aktuelt:
Skadelidte er stiv i lænden. Går meget foroverbøjet. Har svært ved at rette sig op. Denne foroverbøjede gang, giver smerter i hofterne. Skadelidte angiver, at han godt kan slå græsplænen, men han er efterfølgende er nødt til at sætte resten af dagen af til afslapning. Skadelidte angiver ikke deciderede smerter hverken i ryg eller hofte, men udtrættes hurtigt. Han er nødt til at dele dagene op med små arbejdsopgaver for, at undgå han ikke kan overkomme det. Skadelidte angiver, at han ved mindste aktivitet bliver træt og øm i kroppen. Sparsomme smerter. Skadelidte har svært nedsat luftskifte pga. hans lungesygdom.

Har i 2015 fået konstateret slidgigt i begge hofter.

Skadelidte angiver, at han ikke kan sætte sig ned på knæ. Kan ikke komme op fra gulvet igen. Kan godt tage sko og strømper på, når han anvender skohorn. Skadelidte kan sove for bevægeapparatet om natten. Har ingen radikulerende symptomer. Tager ingen smertestillende.
…
Resume og konklusion:
…
Ved dagens undersøgelse ses ved stand ekstensionsdefekt på 20 grader sv.t. ryggen. Udslættet lændelordose. Ingen bevægelse i den thorako-lumbale del af ryggen. Sv.t. til begge hofte er der 20 graders ekstensions defekt. Flekterer kun til 80 grader. Rotationsbevægelsen er ophørt.

Skadelidte i 2015 vurderet i ortopædkirurgisk ambulatorium, hvor der er taget røntgenbilleder, og konstateret bilateral hoftearthrose(slidgigt i begge hofter). Umiddelbart grundet manglende smerter er der ikke fundet indikation for yderligere tiltag.

Skadelidtes nedsatte funktion over ryggen, og nu også hofterne, giver en begrænsning af skadelidtes aktivitet i det daglige. Skadelidtes bevægelighed er svært nedsat både over lænde-columna, men også ned over begge hofteled. Umiddelbart vurderes det, at man med fordel, kunne overveje at skifte begge hofte til kunstige hofter med henblik på at bedre bevægeligheden hen over disse. Den stive ryg er der dog for nuværende ikke noget at gøre ved. Tilstanden hvad angår stivheden i ryggen samt [lungesygdom] må anses for at være stationer.

Man må formode at skadelidtes slidgigt i begge hofter er fremkaldt af et helt liv med en ryglidelse der har begrænset ham i hans bevægelighed og deraf hans ændrede belastning af bevægeapperatet.

Man kan forestille sig at bevægeligheden over hofterne burde kunne bedres med kunstige hofteled."

Af nævnets kendelse 88612 af 16/3 2016 fremgår det blandt andet:

"Af forsikringsbetingelserne tilknyttet klagerens ene pensionsordning fremgår det bl.a.:

'**§ 15. Bortfald af præmiebetaling**
Forsikringstageren har såfremt der er tegnet dækning for 'Tab af erhvervsevne' ret til præmiefritagelse efter følgende regler:

- ved nedsættelse af erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne reduceres præmiebetalingen med halvdelen,

- ved nedsættelse af erhvervsevnen med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne bortfalder præmiebetalingen helt.

Præmiefritagelsen/nedsættelsen gælder for hele præmien for Personforsikringen.

Tab af erhvervsevne foreligger når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene – bedømt under hensyntagen til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes indtægt indgår eventuelle direkte eller indirekte offentlige tilskud, som forsikrede og/eller forsikredes arbejdsgiver er eller kan være berettiget til at modtage, som led i forsikredes hele eller delvise forbliven på arbejdsmarkedet – herunder indtægter fra fleksjob og lignende.

Den omstændighed, at der tilkendes den forsikrede en pensionslignende ydelse fra det offentlige, giver ikke ret til erstatning.

Præmiefritagelsen gælder fra den dag nedsættelsen af erhvervsevnen uden afbrydelse har varet i den i policen nævnte karensperiode, og fortsætter så længe erhvervsevnen er nedsat med 1/2 eller mere.

…

§ 16. Generelle regler

Forsikringen giver ret til erstatning, hvis forsikrede ved et af forsikringen omfattet skadetilfælde mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats.

Tab af erhvervsevne foreligger når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene – bedømt under hensyntagen til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes indtægt indgår eventuelle direkte eller indirekte offentlige tilskud, som forsikrede og/eller forsikredes arbejdsgiver er eller kan være berettiget til at modtage, som led i forsikredes hele eller delvise forbliven på arbejdsmarkedet – herunder indtægter fra fleksjob og lignende.

Den omstændighed, at der tilkendes den forsikrede en pensionslignende ydelse fra det offentlige, giver ikke ret til erstatning.

§ 17. Afgørelse af skadetilfælde

Afgørelse af om tab af erhvervsevne udgør en sådan størrelse, at forsikringsydelsen eller en del af denne forfalder til betaling afgøres af SEB Pensions læge eller ved voldgift, jvf. § 8.

…

§ 19. Udbetaling af erstatning

Erstatning for tab af erhvervsevne betales, såfremt erhvervsevnen nedsættes med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne, efter følgende regler:

- nedsættes erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen,

- nedsættes erhvervsevnen med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, udbetales hele forsikringsydelsen.

Udbetaling af forsikringsydelsen sker månedligt forud, efter at erhvervsevnen uafbrudt har været nedsat med 1/2 eller mere, i hele den i policen anførte karensperiode.'

I forsikringsbetingelserne tilknyttet den anden pensionsordning hedder det bl.a.:

'**§ 1 Definition af invaliditet**
Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til – bedømt under hensyntagen til dennes nuværende tilstand, dennes uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.
…
§ 4 Præmiefritagelse respektive invalideranters ikrafttræden og ophør
Præmiefritagelse respektive udbetaling af invaliderente får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder.'

Nævnet udtaler:
Klageren, der er født i 196[0'erne] og i en årrække har arbejdet som …, blev i 2012 godkendt til fleksjob på grund af gener fra en lungesygdom. Klageren har oplyst, at han – efter at have arbejdet i fleksjob med ca. 20 timer ugentligt i et par år – pr. 12/5 2015 er blevet ansat i et nyt fleksjob med en effektiv arbejdstid på 12,5 timer, idet hans tilstand er forværret.

Selskabet har for så vidt angår ordningen med aftalenummer …15 anført, at klageren ikke har ret til dækning ved tab af erhvervsevne, da hans faktiske indtjening udgør mere en halvdelen af, hvad der er normalt at tjene for andre tilsvarende personer. Hvad angår ordningen med aftale nummer …73 har selskabet anført, at klageren burde kunne varetage et arbejde på mere end 1/3 i tid i et ikke fysisk erhverv, hvor der tages hensyn til hans skånebehov.

I speciallægeerklæring af 24/8 2011 er det oplyst, at klageren 'lider af funktionsdyspnø i en sådan grad, at det generer ved trappegang, ligesom cykling er svært.'. Hertil er det noteret, at klagerens lidelse 'har haft et kronisk forløb og han har udviklet fibroselunger (øget bindevævsdannelse). Spirometrisk er han nede på 1/2 af det normale…'. Lægen noterede videre, det var nødvendigt at følge klagerens tilstand med lungeundersøgelser, idet 'han vil have en hurtigere faldhastighed i FEV1 end raske mennesker.'.

10. 93117

I et opfølgningsnotat af 30/3 2012 i en kommunal journaloversigt er det bl.a. noteret, at klageren havde været i virksomhedspraktik 20 timer ugentligt inklusiv pauser. Han havde i praktikperioden ikke haft fravær, og han oplyste, at en 3 dages arbejdsuge fungerede godt.

Klagerens praktiserende læge har i statusattest af 29/1 2015 bl.a. noteret, at klageren var afsluttet fra lungemedicinsk afdeling, og at den sidste lungefunktionsundersøgelse havde vist stationære forhold, men at hans oplevelse var en forværring af tilstanden. Hertil er det om den sidste epikrise fra lungemedicinsk afdeling oplyst, at der fortsat ikke sker medicinering, at tilstanden er stabil, at der lungemæssigt ikke har været de store problemer, og at 'Alt i alt virker tilstanden stabil uden medicin. Der er ikke taget supplerende blodprøver i form af [lungesygdom]prøver, da pt. ikke har nogen klager'.

I speciallægeerklæring af 21/7 2015 er det anført, at klageren har oplyst, at den seneste lungefunktionsundersøgelse i 2015 har vist uændrede forhold fra tidligere, og at der ikke sker aktuel behandling af lungelidelsen. Hertil er det oplyst, at klagerens øvrige lidelser ikke er behandlingskrævende. Speciallægen har konkluderet, at klageren har et ganske pænt funktionsniveau, når der tages hensyn til hans funktionsdyspnø og træthed, og at hans tilstand vurderes stationære med forventning om en lille forværring i takt med hans alder.

For så vidt angår ordningen med aftalenummer …15 lægger nævnet til grund, at klageren pr. 12/5 2015 er ansat i et arbejde, hvor han tjener 20.100 kr. månedligt før skat inklusiv fleksjobtilskud. Nævnet finder efter en gennemgang af sagen, at klageren ikke har bevist, at hans indtægt er eller har været nedsat med halvdelen eller mere på grund af sygdom eller ulykke. Det af klagerens advokat anførte om normallønnen kan efter nævnets vurdering ikke føre til andet resultat.

Hvad angår pensionsordningen med aftalenummer …73 finder nævnet efter en gennemgang af sagens bilag – herunder de lægelige oplysninger – at klageren ikke har bevist, at han af helbredsmæssige årsager ikke er i stand til at varetage et arbejde med de relevante skånebehov og herved tjene mindst 1/3 af, hvad andre personer med tilsvarende alder og uddannelse i samme egn tjener. Nævnet har bl.a. lagt vægt på, at der i de lægelige bilag ikke er sikre holdepunkter for, at der inden for de sidste par år er sket ændringer i klagerens helbredstilstand, der kan begrunde en væsentlig reduktion af hans resterhvervsevne, sammenholdt med, at han indtil primo 2015 var i stand til at varetage et arbejde på 20 timer om ugen.

Herefter finder nævnet ikke grundlag for at kritisere selskabets afslag på at yde dækning for tab af erhvervsevne."

Nævnet udtaler:

Klageren, der er født i 1960'erne, er utilfreds med, at selskabet har afvist at yde dækning for et anmeldt erhvervsevnetab. Klageren har siden 2012 været i fleksjob på grund af gener fra en lungesygdom. Klageren har også gener fra en rygdeformitet, som medfører lænderyggener. Til at begynde med arbejdede han 20 timer om ugen i fleksjob, og fra den 12/5 2015 blev han an-

sat i et nyt fleksjob med 12,5 effektive timer om ugen. Klagerens arbejdstid er i september 2017 nedsat til 12 timer om ugen med 7,5 effektive timer.

Klageren har tidligere klaget til nævnet over selskabets afslag på at yde dækning for det anmeldte erhvervsevnetab. Nævnet fandt i kendelse 88612 af 16/3 2016, at selskabet ikke kunne pålægges at yde dækning.

Af kendelse 88612 fremgår det, at klageren havde 2 pensionsordninger i selskabet. Nævnet fandt vedrørende ordningen …15, at klageren ikke var berettiget til dækning, under henvisning til, at hans indtægt var på 20.100 kr. månedligt før skat og inklusiv fleksjobtilskud, hvorfor han ikke havde bevist, at hans indtægt var nedsat med halvdelen eller mere på grund af sygdom eller ulykke. Vedrørende ordningen …73 fandt nævnet det ikke bevist, at klagerens erhvervsevne af helbredsmæssige årsager var nedsat med 2/3 eller mere.

Selskabet har anført, at klageren fortsat ikke er berettiget til dækning ved tab af erhvervsevne. Selskabet har vedrørende ordning …15 henvist til, at der ikke er oplysninger om ændrede lønforhold, hvorfor der ikke er grundlag for at ændre den tidligere afgørelse om, at den økonomiske erhvervsevne ikke er nedsat med 50 %. Vedrørende ordning …73 har selskabet anført, at klageren opfylder den økonomiske erhvervsevnebetingelse, men at klagerens helbredsmæssige erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3. Selskabet har henvist til, at der lægeligt ikke er nyt i sagen, at der ikke er sket en forværring, samt at det eneste nye er, at klageren har fået nedsat sin arbejdstid i fleksjobbet fra 12 til 10 timer om ugen.

<u>Ordning …15</u>

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at pålægge selskabet at yde dækning for det anmeldte erhvervsevnetab.

Nævnet har ved afgørelsen lagt vægt på, at det ikke er bevist, at klagerens indtægt inklusiv fleksjobtilskud er nedsat med mindst halvdelen af, hvad andre raske personer med samme alder og uddannelse er i stand til at tjene.

Ordning …73

Af en specifik helbredsattest af 29/5 2017 fremgår det blandt andet, at klageren har været kendt med en lungesygdom siden 1994, og at han 15 år tidligere var diagnosticeret maniodepressiv, hvilken tilstand har været helt stabil siden 2004. Hertil er det anført, at den aktuelle største begrænsning er lændesmerter. Det fremgår, at klagerens rygdeformitet bevirker, at han har forskellig benlængde, og at han ikke kan bukke sig ned. Det er noteret, at hans funktionsevne påvirker, hvor mange timer han kan arbejde om ugen, og at han med godt indstillet sæde kan holde til 20 timers rent … arbejde. Det største problem for klageren er rygbelastende arbejde, at bukke sig, løfte og samle op. Det anføres, at rygproblemerne er stationære og at prognosen er, "stationær med langsom forværring ved udvikling af mere slidgigt med tiden". Der er skånehensyn for ryggen, og det skønnes, at han kan arbejde 15-20 timer om ugen. Det noteret, at "Der er en klar begrænsning i type af job han kan påtage sig. Alt rygbelastende arbejde er udelukket. Det er efterhånden sværere og sværere for ham at passe aktuelle … arbejde grundet arbejdet med at fastspænde … i gulvniveau. Selve kørslen har han ikke problemer med".

I en kommunal journaloversigt er det den 25/9 2017 noteret, at klageren var gået ned i tid på grund af, at han det sidste halve års tid havde haft øgede smerter og sværere ved at klare arbejdsopgaverne. Af notat af 8/5 2017 fremgår det, at klageren ønskede et nyt arbejde, da han ikke kunne holde til dele af sine arbejdsopgaver. Den 24/10 2017 er det noteret, at klageren mener, at det ikke gør så meget med ekstra timer engang i mellem, hvis han kan afspadsere ugen efter, så han kan hvile ud. Det er noteret, at han hverken for ryg eller knæ tager smertestillende medicin, dog tager han Panodil efter behov. Endvidere tager han ikke medicin for lungelidelsen på grund af bivirkninger.

Af en ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 22/3 2018 fremgår det blandt andet under "Aktuelt", at "Skadelidte angiver ikke deciderede smerter hverken i ryg eller hofte, men udtrættes hurtigt. Han er nødt til at dele dagene op med små arbejdsopgaver for, at undgå han ikke kan overkomme det. Skadelidte angiver, at han ved mindste aktivitet bliver træt og øm i kroppen. Sparsomme smerter. Skadelidte har svært nedsat luftskifte pga. hans lungesygdom". Det kon-

kluderes, at klagerens nedsatte funktion over ryggen og også hofterne giver en begrænsning af den daglige aktivitet. Det noteres, at der ikke er noget at gøre ved den stive ryg, men at bevægeligheden af hofterne muligvis kan bedres med kunstige hofteled.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at kritisere selskabets afslag på at yde dækning. Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller mere.

Nævnet har ved afgørelsen blandt andet lagt vægt på, at der ikke ses at være fremkommet lægelige oplysninger, der understøtter, at klagerens lungesygdom eller psykiske lidelse er forværret i forhold til det lægelige grundlag, der lå til grund for nævnets kendelse 88.612.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det angives, at det aktuelt er ryggenerne, der er den største begrænsning. Nævnet har imidlertid lagt vægt på, at det i den specifikke helbredsattest af 29/5 2017 er angivet, at klageren kan holde til 20 timers rent …arbejde. Nævnet har også lagt vægt på oplysningerne om, at klageren ikke tager smertestillende medicin for sine gener, og at han ikke har været arbejdsprøvet indenfor andre og mere skånsomme jobfunktioner.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings